

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Capita Pietatis Christianæ, Interrogationibus Et
Responsionibus vsitatis in Catechetica Methodo ita
explicata, vt breuem sed integram hypotyposin doctrinæ
purioris complectantur**

Ferinarius, Johannes

Magdeburgi

VD16 W 3078

De Causis Calamitatum, Et Locis Consolationum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36195

Clementissime Deus, mitigato Ecclesie tue
 ærumnas in hac uita, lenito nobis singulis nostras
 miseras, & pœnas, & tandem cum uniuersa Eccle-
 sia, nos ereptos ex presentibus miserijs, donatoque
 iusticia, & uita æterna.

Amen.

Ista appendix, est testimonium de certitudine
 & efficacia fidei, intuentis promissionem Dei, &
 certo statuentis, precationem nostram non esse
 tam, sed nos uerè exaudiri à Deo propter fidem.

Firmissime statuo, meas preces non esse
 murmur, sed me certo recipi, & exaudiri proprio
 Mediatorem, & Deum ardentibus uotis oro, ut
 hæc inuicia fidei in me confirmet. Credo Domine
 sed opem fer imbecillitati meæ.

DE CAUSIS CALAMITA-
 TVM, ET LOCIS CON-
 SOLATIONVM.

Ideo Deus onerat Ecclesiam calamitatibus, ut
 in cruce crescat inuocatio, & exerceatur fides.
 Petens mitigationem pœnarum, & ærumnarum
 in hac uita. Propter cognitionem igitur hæc
 doctrinarum, subiicienda est admonitio de cruce.

Philosophi saniores tantum considerant causas
 propinquas, herentes in materia.

Causam mortis referunt in materia conditi-
 onem.

Talis enim est natura corporum, ut deficiente tepidulo, calor naturalis, qui est fons uitæ, extinguitur.

Causas scelerum referunt in uoluntates hominum, qui sepe laxant frenos malis affectibus, contra iudicium rationis.

In multis euentibus Philosophi putant dominari casum, & fortunam.

Statuunt etiam quasdam causas fatales, & necessariam connexionem causarum secundarum.

Ignorant autem primam & uniuersalem causam, seu uerum morbum, & fontem omnium calamitatum generis humani, & deinde sanationem ueram nature uulnerum & ueras consolationes in calamitatibus. Hæc monstrat solius Ecclesiæ doctrina, & eam esse ueram, ostendit sensus consolationis in pijs, & ipse mirandæ liberationes, quæ testantur, Deum esse presentem in Ecclesia.

Quæ est causa uniuersalis omnium
arumarum in genere
humano &

Quæ sunt præcipuæ.

1. Propter peccatum, hærens in natura, totum genus humanum subiectum est morti, morbis, & variis calamitatibus. Deinde errores humani, & iniqua uoluntatis, & cordis, cum eligunt scelera, attrahunt multis hominibus singulares peccata.

2. Dicitur

2. Diabolus ardens odio Dei, & hominum, impellit homines ad flagitia, & auget calamitates multis modis. Sed alia

Quæstio est: Cur Ecclesia magis permarur, quàm reliqua pars generis humani, aliena à Deo.

Et obijcitur hoc argumentum:

Iustis debet bene esse.

Ecclesia est iusta.

Ergo Ecclesia debet esse sine calamitatibus.

Respondeo ad Maiorem: Iustis debet bene esse, si licet, iuxta reuelationem Euangelij. Tunc iusti erit bene, cum prorsus erunt liberati ab omni peccato. Minor: Ecclesia est iusta: In hac uita reprobatione, & inchoatione, sed nondum consummatione. Ergo Deus in Ecclesia uult conspici suam, aduersus peccatum, & queri remediū, iuxta dictum: Iudicium à domo Dei incipit.

Recensetur octo causæ, cur Ecclesia magis exerceatur arumnis, quam alij homines.

1. Afflictiones sunt commonefactiones, de iusticia Dei, & de ira Dei aduersus omnia peccata hominum.
2. Diabolus acerbius odit Ecclesiam, quàm impios homines, sicut ostendit historia Iob.
3. Ut in cruce exerceatur, & crescant, penitentia, Fides, inuocatio, & tota nouitas.

quod humiliasti me, ut discerem iustificatio-
nem tuam.

4. Cum ualde multa sint actualia delicta in Ec-
clesia, Deus etiam in hac uita punit lapsus reuato-
rum atrocibus poenis, propter iusticiam suam, &
propter exemplum, ut adulterium Dauidis.

5. Supplicia in confessione, & mors sancto-
rum, quibus antea Deus ostendit se adesse, sunt testi-
monia certo secuturum esse iudicium, in quo erit di-
stinctio inter Paulum, & Neronem, inter Abel &
Cain.

6. Constantia Martyrum in morte, est testi-
monium, de ueritate doctrine.

7. Deus uult Ecclesiam fieri conformem, seu
similem imaginis Christi.

8. Mirande liberationes, sunt testimonia prae-
sentiae Dei in Ecclesia, ut dicitur: Ne deleas nos, ut
fuit Aegyptij, quod sis in hoc populo. Num-
m. 14.

Ex causis impulsivis & finalibus afflictionum
Ecclesiae, sumitur distinctio

De quatuor gradibus cala-
mitatum.

1. Omnes afflictiones, aut sunt *ἀποξίαι*, id est,
paenae, ut exilium Dauidis.

2. Aut sunt *δουμοσίαι*, exercitia fidei, &
inuocationis, ut carcer Ioseph.

3. Aut sunt *μαρτύρια*, testimonia de ueritate
doctrinae,

doctrinae, & de futura uita, ut supplicia Baptistae
Pauli.

4. Est ἀνθρώπων, Meritum pro alijs, quod est
solum Christi passio.

Ex Philosophia proponuntur les
septem consolationum.

1. Necessitas. Feras, non culpes, quod uari
non potest. Ita mens quomodocumq; stetit in
moderationem. Bonus animus in re mala, tantum
um est mali.

2. Dignitas uirtutis, Non est faciendum
ullam uirtutem propter dolorem. Cato a
iusticia. Cicero a modestia. Hi reprehenduntur
in uersu Senecae: Tamen per ipsas lucret
decus.

3. Bona conscientia. Vbi non est uultus in
de, sed tantum dolor externus, malum lenius
Est aliquid magnis crimen abesse malis.

4. Exempla, quae admonent, ut uelintus
litate, & non simus superbi. Patimur
quidem aliqui te meliores, Ergo tu etiam
ἐπιβουλή μὲς & erummarum.

5. Spes leti exitus. Durate, & uosmet
uate secundis.

6. Cause finales. Dulce, & decorum est
patria mori. Pro patria magnum decus est
fundere uitam.

7. Collatio euentuum. Melius fuit Lucullo

tranquilla republica, quam implicari lanienis
iudicio civili.

Euangelium vero ita collocat
locos consolationum.

1. Necessitas obediendi Deo, qui punit non ut
destruat, sed ut conuertat, et auget Fidem, & spem.

2. Dignitas uirtutis. Non est uiolandum, ullum
preceptum Decalogi, propter dolorem.

3. Bona conscientia, ut dicitur: *ibat, ouans ani-*
ma, & spe sua damna leuabat. Laurentius intus
nulli patitur.

4. Remissio peccatorum est opponenda dolori
conscientie, ut dicitur: *Domini abstulit peccatum*
meum.

5. Sensus presentie Dei, & uiuificationis in
corde, accepta remissione peccatorum, & spes mi-
serationis calamitatum in hac uita.

6. Spes ultime liberationis, & uite eterne. *Etsi*
uider me, sperabo in eum.

7. Exempla. Etiam sancti patiuntur propter
peccata. Ergo fateamur & nos iusticie Dei debere
penam. *iram Domini portabo, quia peccauit ei.* Non
sum melior patribus meis, inquit Elias. Et oportet
nos conformes fieri Filio Dei in cruce, & in libera-
tione.

8. Cause finales. Ipse Deus, & confirmatio fidei
in alijs credentibus.

9. Collatio euentuum. Meriti essentus atrociora,
sed Deus

sed Deus mitigat nobis pœnas immensa bonitate
propter Filium. Misericordie Domini, quod non
consumpti sumus. Non faciam furorem iræ meæ.
Quia Deus ego sum, & non homo.

10. Locus pertinens ad mortem. Desiderium
clari conspectus Dei, & liberationis à tormento
peccati.

Ita uir sanctus PHILIPPVS M.
LANTHON, preparans se ad illud iter, paucis
diebus ante mortem scripserat:

Causæ cur minus abhorreas
à morte. Sunt

A dextris, quia uenies in lucem, ubi cernes Deum, Filium Dei, disces illa mira & ar- cana, Item, rectè co- gnosces causas, cur sic conditi simus.	A sinistris, quia discedis peccatis, erumnis, Theologorum. Sic ego quotidie de surgō precando, Ut mens ad mortem duce leta Deo.
---	---

Ita longè antecellit doctrina Ecclesie
dijs, sumptis ex Philosophia.

Exitus in Philosophia

Congruit tandem, aut ad Epiphonema
matis Virgiliani: Vitaq; cum gemitu fugit in
ta sub umbras, Aut ad dimetros Adriani Caspary.

Animula, uagula, blandula,
Quæ nunc abibis in loca.

Pallidula, rigida, nudula?

Quia illi, qui sunt alieni ab Ecclesia, aut moriuntur
terram fremitu aduersus Deum, aut si cor non est
sacrum, extinguuntur inter cæcas dubitationes, de
sua vita. Sed

Euangelica narratio,

Postremo concionatur de lætissima resurrectione
Christi, & ascensione in cælum. Ideo p̄i agnoscunt ex
Euangelio, præsentiam uictoris Christi, & intuentur
victoriam portum, vitam æternam.

PETITIONI coniungatur, in inuocatione,
GRATIARVM ACTIO.

Quid est gratiarum actio?

In genere, est profiteri, unde sit acceptum bene-
ficium, & se obligare ad mutua officia. Est enim spes
Gratitudinis, quæ est virtus composita ex veritas
te, & Iusticia. Veritas proficitur unde sit acceptum
beneficium. Iusticia præstat mutua officia. Ergo in-
gratus est mendax, & iniustus.

Ac Deus vult intelligi gratitudinem, ut erga
ipsum simus veraces, & iusti præstandis officijs in
Eualogo præceptis, utq; hoc pacto maneamus con-
iuncti cum ipso, & ipse perpetuo in nobis possit ha-
bitare.

Gratiarum actio erga Deum,

Est veritas, quæ proficitur accepta esse à Deo
beneficia, & uerè esse Deum, esse omnipotentem,

Et

Præsen-

Præsentem, opitulatorem, & est opus iusticie, quæ obligas ad officia Deo grata. Alexander est ingratus, quia est mendax, & iniustus erga Deum, Cogitans se suæ aut sua virtute partum esse illud regnum, & non reddit Deo debitum honorem, quia se iubet ad Deum.

Iuniores assuefiant, ut quotidie expressis verbis recitent Gratiarum actionem.

Forma Gratiarum actionis ad æternum patrem.

Omnipotens, æterne, viue, & vere Deus, æternus Pater Domini nostri IESV CHRISTI, creator cœli, & terræ, & hominum, & omnium creaturarum, & conservator, dator vitæ, Legis & sapientiarum, & opitulator, unâ cum Filio tuo coeterno, Domini nostro IESV CHRISTO, λόγος ἡ ζωὴ ἡ ἀληθεία, & Spiritu sancto tuo, effuso in Apostolos, & verace, sapiens, bone, verax, iuste, misericors, caste, liberrime, tibi gratias ago, quod misisti te nobis, quod misisti Filium, & voluisti assumere humanam naturam, inenarrabili sapientia, & bonitate, & fieri victimam pro nobis, quod contulisti eternam Ecclesiam, & quod inter nos colligisti, Ministerium Euangelij, das SPIRITVM SANCTVM, & vitam eternam, & quod das nobis hoc corpori nostro necessaria, & mitigas, ac tollis penam denique pro omnibus beneficijs, anime, & corporis.

Ad æternum Filium.

Ago tibi gratias, omnipotens Fili DEI, Domine
 IESV CHRISTE, verbum, & imago æterni
 Patris, crucifixe pro nobis, & resuscitate, nate ex vir-
 gine, Emanuel, sedens ad dextram æterni patris, collis-
 gens, & servans æternam Ecclesiam voce Evangelij,
 quod patrescisti nobis æterni patris misericordiam, &
 decretum de Redemptione, & semper collegisti Eccle-
 siam, & assumpsisti humanam naturam, es Mediator,
 Redemptor, Iustificator, & Saluator, es summus Sa-
 cerdos, semper intercedens pro nobis, das vocem Evans-
 gelij, & es efficax per eam, & das remissionem pecca-
 torum, & es Rex, colligens, servans, & protegens
 Ecclesiam, & das Spiritum sanctum ijs, qui ad te con-
 vertuntur, & Evangelij voce se sustentant, & restituis
 in nobis iusticiam, & vitam æternam, das lucem in
 consilijs, intellectum verbi tui, depellis Diabolos, das
 etiam bona corpori necessaria, &c.

Ad æternum Spiritum sanctum.

Ago tibi gratias omnipotens, verax, caste, SPI-
 RITVS SANCTE, procedens ab æterno Patre,
 & Filio, Domino nostro IESV CHRISTO, & se-
 cundum apostolos, quod confirmas corda nostra, ut fir-
 miter assentiantur verbo Dei, & flectis ea ad invocatis-
 simam Dei, & ad omnes motus legi diuinæ congruen-
 ter, & letificas ea, ut aquiescant in Deo, petant, &
 expectent omnia beneficia Dei. Das etiam bona cor-
 porum necessaria, &c.